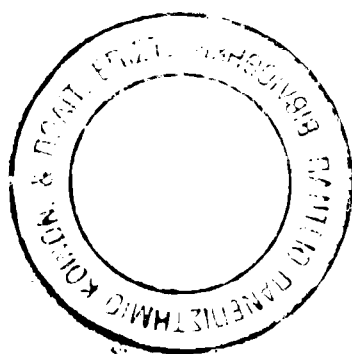

*Τοις Εντευξομένοις
ή*

***Νέα Αρχιτεκτονική της Τοπικής Αυτοδιοίκησης
και της Αποκεντρωμένης Δημόσιας Διοίκησης
Πρόγραμμα «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ»***

Του κ. Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

*Καθηγητού του Παντείου Πανεπιστ. Κοιν. Πολιτ. Επιστ.,
και του Πανεπιστ. Αθηνών (Επισκ.),
Ex Ch.L., U.L. Bruxelles, Ex Int. I.I.A.P., Paris*

***Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των νέων Περιφερειών
Καινοτόμες ρυθμίσεις, επισφαλείς προσδοκίες***

***Α. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ: ΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΥΠΟ ΤΟ
ΚΡΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ***

Η Ελλάδα διατελεί, ως γνωστόν, από την 6η Μαΐου τρ. έτ. υπό «ιδιότυπο» καθεστώς συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση¹ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο,² βάσει του Ν.3845/6.5.2010 υπό τον τίτλο: Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα Κράτη Μέλη της Ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Ο εν λόγω νόμος, μεταξύ άλλων, προβλέπει μέτρα για την μείωση των δημοσίων δαπανών, αύξηση του Φ.Π.Α., επιβολή έκτακτης εισφοράς επί των κερδών των επιχειρήσεων, λήψη οργανωτικών μέτρων, σειρά Παραρτημάτων, τα οποία προβλέπουν διάφορες ρυθμίσεις, (νέες) Διαρθρωτικές Πολιτικές, (βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος κ.ά.), Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις, (προώθηση επενδύσεων κ.ά.), Διαρθρωτικές Δημοσιονομικές Μεταρρυθμίσεις κ.ά.

1. Βλ. περί Ευρωπαϊκής Ένωσης: Κ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ, Β. ΔΕΛΗΘΕΟΥ, Η. ΚΑΝΒΑΔΙΑ: Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τόμ. Α'. Νέα έκδ. Αθήναι, 2008: Βασικές έννοιες, σ. 21 επόμε. Η φιλοσοφία και οι ρυθμίσεις της Ένωσης, σ. 60 επόμε. Οι επί μέρους Πολιτικές της Ένωσης, σ. 161 επόμε.

2. Βλ. Βασ. Δ. ΔΕΛΗΘΕΟΥ: Θεσμικό Πλαίσιο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Οργάνωσης της Διοίκησης του Κράτους. Μέρος Β'. Αθήναι, Μάρτιος 2008, σ. 14: Η ίδρυση του Ταμείου, οι στόχοι, τα Μέλη, η Διοίκηση, οι πόροι του κ.ά.

Σε σχέση ειδικότερα με το ζήτημα της προώθησης επενδύσεων³ η Ελληνική Κυβέρνηση πρέπει να λάβει (νέα) μέτρα, σύμφωνα βέβαια με τους Κανόνες Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης,⁴ τις ρυθμίσεις περί συμβατών κρατικών⁵ ενισχύσεων, τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων περιόδου 2007-2013 της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.ά.

Ειδικότερα, βάσει του Ν. 3845/2010, Παραρτήματα ΙΙΙ και ΙV, η Ελλάδα πρέπει να λάβει εντός του έτους 2010 μέτρα για τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης, μέτρα για να διευκολύνει την εγκατάσταση εντός της Χώρας Άμεσων Ξένων Επενδύσεων, επενδύσεων σε καινοτόμους και στρατηγικούς τομείς, (πράσινες βιομηχανίες, τεχνολογίες πληροφορικής, επικοινωνιών) κ.ά.

Ακόμη, πρέπει να λάβει μέτρα, τα οποία θα διευκολύνουν τις Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα - Σ.Δ.Ι.Τ.-, μέτρα προώθησης των εξαγωγών της κ.ά.

Υπό το πνεύμα αυτών των ρυθμίσεων, αλλά και προς υλοποίηση σχετικών προεκλογικών της δεσμεύσεων, η Κυβέρνηση έχει ήδη εισαγάγει μία σειρά σημαντικών ρυθμίσεων με τον Ν. 3852/2010 Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης: Πρόγραμμα ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ,⁶ έχει ανακοινώσει την πρόθεσή της για νέες ρυθμίσεις επί θεμάτων ιδιωτικών επενδύσεων κ.ά.

Εκ των νέων ρυθμίσεων του Προγράμματος ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ αναφέρονται εδώ μόνον ωρισμένες σχετιζόμενες με τις επιχειρήσεις των νέων Περιφερειών και οι (προτεινόμενες) ρυθμίσεις για την «εμπλοκή» τους σε θέματα ιδιωτικών επενδύσεων Τρίτων, καθώς και συναφή στοιχεία για άλλες Χώρες για την αναγκαία σύγκριση.

3. Βλ. Β. Δ. ΔΕΛΗΘΕΟΥ: *Το νομικό καθεστώς προστασίας ξένων κεφαλαίων και επενδύσεων αναπτυξιακού χαρακτήρα στην Ελλάδα*. Αθήναι, 1996: *Η οριοθέτηση της έννοιας*, σ. 21. *Η ειδική ιδιωτική παραγωγική επένδυση*, σ. 36. *Η οριοθέτηση της έννοιας σε άλλες Χώρες*, σ. 45. *Η ιδιωτική διεθνής επένδυση*, σ. 59 επόμ.

4. Βλ. U. PRETSCHER: *Subsides and Economic Development in O.E.C.D. Countries*. O.E.C.D. Paris, 2000, p. 15.

5. Βλ. Β. ΔΕΛΗΘΕΟΥ: *Ευρωπαϊκοί Αναπτυξιακοί Θεσμοί: Κρατικές ενισχύσεις και ιδιωτικές επενδύσεις*, Αθήναι, Δεκέμβριος 2008, σ. 51 επόμ.: *Πέμπτη Έκθεση επί Θεμάτων Ανταγωνισμού εντός της Ένωσης της Επιτροπής (1975), η οριοθέτηση της έννοιας, «συμβατές» με την έννοια της Κοινής Αγοράς κρατικές ενισχύσεις, ενισχύσεις De minimis κ.ά.*

6. ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ: *Αθηναίος Αρχιτέκτων και Εργολάπης, β' ήμισυ 5ης εκατονταετηρίδας π.Χ. Σχετίζεται με τέσσερα μεγάλα έργα στην Αθήνα: Μακρά Τείχη, Περιφερειακά Τείχη, Παρθενών, Ναός Αθηνάς/Νίκης.*

Β. ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΥΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΝΕΩΝ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΕΠΙ ΘΕΜΑΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Α. Εισαγωγικά στοιχεία

Βάσει του νέου Ν. 3852/2010 οι Περιφέρειες συγκροτούν (από 1ης Ιανουαρίου 2011) του Β' βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης, είναι αυτοδιοικούμενα κατά τόπο Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και παραμένουν 13, (όπως και υπό το προηγούμενο καθεστώς του Π.Δ. 51 της 6/3/1987 και των Ν. 2503/1997 και 2647/1998¹).

Όργανα διοίκησης των Περιφερειών είναι ο Περιφερειάρχης, οι Αντιπεριφερειάρχες, το Περιφερειακό Συμβούλιο, η Οικονομική Επιτροπή και η Εκτελεστική Επιτροπή (πενταετούς θητείας).

Σε γενικές γραμμές οι αρμοδιότητες των νέου τύπου Περιφερειών αναφέρονται στους εξής τομείς:

- Προγραμματισμού και Ανάπτυξης (περιφερειακός αναπτυξιακός σχεδιασμός κ.ά.: συνολικώς 31 αρμοδιότητες).

- Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Αλιείας (συνολικώς 75 αρμοδιότητες).

- Φυσικών Πόρων, Ενέργειας, Βιομηχανίας (συνολικώς 56 αρμοδιότητες).

- Απασχόλησης, Εμπορίου, Τουρισμού (συνολικώς 21 αρμοδιότητες).

- Μεταφορών και Επικοινωνιών (συνολικώς 39 αρμοδιότητες).

- Έργων, Χωροταξίας και Περιβάλλοντος (συνολικώς 40 αρμοδιότητες).

- Υγείας (συνολικώς 23 αρμοδιότητες).

- Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού (συνολικώς 20 αρμοδιότητες).

- Πολιτικής Προστασίας και Διοικητικής Μέριμνας (συνολικώς 14 αρμοδιότητες).

Πέραν αυτών των αρμοδιοτήτων σε κάθε Περιφέρεια λειτουργεί ειδικό Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης,² συγκροτείται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων, με πρώτιστο μέλημα την ένταξη επί ίσοις όροις αμφοτέρων των Φύλων «στην αναπτυξιακή πολιτική της Περιφέρειας», ενώ με Π.Δ. είναι δυνατή η μεταβίβαση στις Περιφέρειες και άλλων αρμοδιοτήτων της Κεντρικής Διοίκησης.

Ακόμη, προβλέπεται ο χαρακτηρισμός ωρισμένων Περιφερειών ως Νησιωτικών, ο θεσμός της Μητροπολιτικής Περιφέρειας (Περιφέρεια Αττικής, Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης) με πρόσθετες αρμοδιότητες κ.ά.

Οι Περιφέρειες επιτρέπεται να κατέχουν κινητή και ακίνητη περιουσία βάσει των Π.Δ. 30/1996 και Π.Δ. 242/1996.

Οι πόροι λειτουργίας των Περιφερειών προέρχονται εκ κρατικών ενισχύσεων πάσης μορφής, εξ εσόδων εκ Προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξ επιβολής τελών, εισφορών και είσπραξης δικαιωμάτων, εξ εσόδων εκποίησης ακινήτων, εξ εκμισθώσεων κινήτων και ακινήτων σε Τρίτους, εκ συνάψεως δανείων³ κ.ά.

1. Βλ. Κ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: *Περιφερειακή Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση: Ελλάδα, Άλλες Χώρες Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τόμος Α'. Νέα έκδ. Αθήναι, 2008, σ. 72 επόμ.*

2. *Περί του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης υπό το προηγούμενο καθεστώς των Περιφερειών* βλ. εκτενώς: Κ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: *Περιφερειακή Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση: Ελλάδα, Άλλες Χώρες Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τόμος Α'. Νέα έκδ. Αθήναι, 2008, σ. 138 επόμ.*

3. Βλ. Κ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ, Β. ΔΕΛΗΘΕΟΥ, Η. ΚΑΥΒΑΔΙΑ: *Περιφερειακή Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση: Ελλάδα, Άλλες Χώρες Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τόμος Β'. Νέα έκδ. Αθήναι, 2008, σ. 166 επόμ. Τα δάνεια υπό το καθεστώς ρυθμίσεων του Ν. 3852/2010 θα χορηγούνται από 1/1/2011 υπό πρόσθετες προϋποθέσεις, πέραν εκείνων του Ν. 3463/2006.*

Πέραν αυτών, βάσει του Ν. 3852/2010 προβλέπονται οι λεγόμενοι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (Κ.Α.Π.) των Περιφερειών, προερχόμενοι εκ διαφόρων πηγών εσόδων του Κρατικού προϋπολογισμού, (ποσοστό 2,40% του Φόρου Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων, ποσοστό 4% του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας).

Σημειώνεται, ότι ο Ν. 3852/2010 προβλέπει και την κατάρτιση Επιχειρησιακού Σχεδίου Υποστήριξης του Προγράμματος ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ, υπό τον τίτλο «Πρόγραμμα Ελληνική Αρχιτεκτονική Διοίκηση και Αυτοδιοίκηση» - ΕΛΛ.Α.Δ.Α.-.

Το Πρόγραμμα (θα) περιλαμβάνει τρεις άξονες:

- Προγράμματα Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ψηφιακής Σύγκλισης.
- Εθνικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Αυτοδιοίκησης.⁴
- Πρόγραμμα Αξιοποίησης Ανθρωπίνων Πόρων.

Τέλος, προβλέπεται η δυνατότητα των Περιφερειών να συνεργάζονται με αντίστοιχους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και με λοιπούς Φορείς της Αλλοδαπής, στο πλαίσιο πάντοτε των αρμοδιοτήτων τους και με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της Χώρας:

Σε διεθνές επίπεδο, για την προαγωγή και διευκόλυνση της διακρατικής, διαπεριφερειακής, διασυνοριακής και εδαφικής συνεργασίας με την συμμετοχή τους σε Δίκτυα Κρατικών, Περιφερειακών και Τοπικών Αρχών και σε λοιπούς Διεθνείς και Περιφερειακούς Οργανισμούς.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με την συμμετοχή τους σε Δίκτυα, Προγράμματα, Δράσεις και Πρωτοβουλίες των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Συμβουλίου της Ευρώπης και σε λοιπούς Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς.

Εντός του πλαισίου αυτών των συνεργασιών οι Ελληνικές Περιφέρειες δύναται να συνάπτουν συμφωνίες ή να συγκροτούν Δίκτυα για την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής τους.

Εξ άλλου, βάσει των διατάξεων του άρθρου 22 του Ν. 3613/2007 οι Περιφέρειες επιτρέπεται να συμμετέχουν σε Ευρωπαϊκούς Ομίλους Εδαφικής Συνεργασίας, όπως αυτοί προσδιορίζονται υπό του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι δραστηριότητες όμως αυτές των Περιφερειών ασκούνται υπό την προϋπόθεση, ότι ειδική Επιτροπή, προβλεπόμενη υπό του άρθρου 4 του Ν. 3345/2005, θα τις κρίνει συμβατές με την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία, τις (Ελληνικές) Εθνικές Πολιτικές και τις Διεθνείς υποχρεώσεις της Χώρας.

Τέλος, οι Αρχές των Ελληνικών Περιφερειών εκπροσωπούνται στην Αντιπροσωπευτική Συνέλευση της Επιτροπής των Περιφερειών⁵ και στο Κογκρέσο Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης, με βάση τις διατάξεις του Κοινοτικού και του Εθνικού Δικαίου.

4. Βλ. Κ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: *Θεσμικό Πλαίσιο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Τόμος Α'. Νέα έκδ. Αθήναι, 2007, σ. 137 επόμ.*

5. Βλ. εκτενώς: Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: *Περιφερειακή Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση: Ελλάδα, Άλλες Χώρες Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τόμος Α'. Νέα έκδ. Αθήναι, 2008, σ. 201 επόμ.*

Β. Οι κατ' ιδίαν βασικές ρυθμίσεις περί επιχειρήσεων των Περιφερειών του Ν. 3852/2010

Από 1ης Ιανουαρίου 2011 οι Περιφέρειες μπορούν να συνιστούν μία επιχείρηση με την μορφή της αναπτυξιακής ανώνυμης εταιρείας, εφ' όσον δεν συμμετέχουν σε άλλη αναπτυξιακή ανώνυμη εταιρεία, στην οποία κατέχουν την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου.

Η αναπτυξιακή αυτή εταιρεία, η οποία δεν επιτρέπεται να επιχορηγηθεί από την Περιφέρεια, (εκτός εάν αυτό προβλέπεται από ειδική διάταξη νόμου), θα λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις της εμπορικής και φορολογικής νομοθεσίας και (τυχόν) άλλες ειδικότερες ρυθμίσεις, οι οποίες προβλέπονται υπό του Ν. 3852/2010, όπως π.χ. η μη εισαγωγή των μετοχών της στο Χρηματιστήριο.

Η αναπτυξιακή ανώνυμη εταιρεία της Περιφέρειας συνιστάται μετά από απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των Μελών του και υποβάλλεται για έλεγχο νομιμότητας στον Ελεγκτή Νομιμότητας. Στην απόφαση αυτή καθορίζονται η επωνυμία, ο σκοπός, η διάρκεια, η έδρα της επιχείρησης, το κεφάλαιο, η διοίκηση, οι πόροι και κάθε άλλο στοιχείο αναγκαίο, κατά την κρίση του Περιφερειακού Συμβουλίου.

Για την λήψη απόφασης απαιτείται η προηγούμενη εκπόνηση σχετικής οικονομοτεχνικής μελέτης βιωσιμότητας. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 2190/1920 Περί ανωνύμων εταιρειών.

Η εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων, τα οποία εισφέρονται από την Περιφέρεια στην εταιρεία ενεργείται από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν. 2190/1920, όπως ισχύει, οι δε σχετικές εκθέσεις εκτίμησης δημοσιεύονται υποχρεωτικώς στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η αναπτυξιακή αυτή ανώνυμη εταιρεία, διαθέτουσα διοικητικό προσωπικό προσλαμβανόμενο βάσει των Ν. 2190/1994 και 2527/1997, έχει ως μόνα και αποκλειστικά αντικείμενα δραστηριότητας:

Την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη των Περιφερειών, της Ένωσης Περιφερειών και Φορέων, όπως οι Δήμοι κ.ά.

Την προώθηση της επιχειρηματικής, οικονομικής και βιώσιμης⁶ ανάπτυξης της Περιφέρειας, καθώς και την ανάπτυξη δραστηριοτήτων προστασίας του περιβάλλοντος.

6. Βλ. περί βιώσιμης ανάπτυξης: Β.Δ. ΔΕΛΗΘΕΟΥ: Θεσμικό Πλαίσιο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Οργάνωσης της Διοίκησης του Κράτους. Μέρος Α'. Αθήναι, Οκτώβριος 2007, σ. 12 επόμ. Ο όρος βιώσιμη ανάπτυξη απαντάται το έτος 1987 στα πλαίσια σχετικής Έκθεσης, της Έκθεσης του Πρωθυπουργού της Νορβηγίας Gro Harlem BRUNDTLAND, υποβληθείσης στην World Commission on Environment and Development (WCED) υπό τον τίτλο: Our Common Future και ορίζεται ως:

«Η ανάπτυξη, η οποία ικανοποιεί τις ανάγκες του παρόντος, χωρίς να μειώνει την δυνατότητα των επόμενων Γενεών να ικανοποιήσουν τις ιδικές τους ανάγκες... Στην ουσία η βιώσιμη ανάπτυξη είναι μία διαδικασία αλλαγής, στην οποία η εκμετάλλευση των πηγών, η κατεύθυνση των επενδύσεων, ο προσανατολισμός της τεχνολογικής ανάπτυξης και το θεσμικό πλαίσιο, ευρίσκονται σε αρμονική σχέση και παρέχουν την δυνατότητα να εκπληρωθούν οι ανθρώπινες ανάγκες και φιλοδοξίες, τόσο στο παρόν, όσο και στο μέλλον.... Η διατήρηση και η ορθή συντήρηση του διαθέσιμου φυσικού κεφαλαίου κάθε Χώρας κρίνεται αναγκαία και για τον πρόσθετο λόγο της ανάγκης μεταβίβασής του στις επόμενες Γενεές ούτως, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα ικανοποίησης και των ιδικών τους αναγκών ισοτίμως...».

Η Ευρωπαϊκή Ένωση «υιοθέτησε» τον όρο στο κείμενο του Συντάγματος της Ευρώπης (Ρώμη, Οκτώβριος 2004). Βλ. σχεπώς: Κ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Το κείμενο του Συντάγματος της Ευρώπης. ΕΠΙΘ. ΑΠΟΚ., ΤΟΠΙΚ. ΑΥΤΟΔ. ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ. Αθήναι, τ. 32/2004, σ. 1 επόμ.

Την συμμετοχή τους σε αντίστοιχα Προγράμματα ή την εφαρμογή σχετικών Πολιτικών σε διαπεριφερειακό ή σε ευρύτερο γεωγραφικό χώρο.

Στον σχηματισμό του μετοχικού κεφαλαίου κάθε αναπτυξιακής ανώνυμης εταιρείας μπορούν να συμμετέχουν Περιφέρειες, Δήμοι, ή και άλλοι Φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στην ανώνυμη εταιρεία αυτής της μορφής είναι δυνατή η συμμετοχή και άλλων Φορέων του Δημοσίου Τομέα, Συνεταιρισμών και Ενώσεών τους, Επιστημονικών Φορέων, Επιμελητηρίων, Φορέων Συλλογικών Κοινωνικών ή Οικονομικών συμφερόντων, καθώς και Τραπεζών και Πιστωτικών Ιδρυμάτων.

Στην περίπτωση όμως αυτή της διευρυμένης συμμετοχής οι Περιφέρειες, οι Δήμοι και οι λοιποί Φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρέπει να κατέχουν (για προφανείς λόγους), την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας.

Οι συμμετέχοντες, (Περιφέρειες, Δήμοι, άλλοι Φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης), κατέχουν πάντοτε τόσες κοινές μη προνομούχες μετοχές, όσες απαιτούνται να συγκροτούν αθροιστικώς την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας, ενώ τις υπόλοιπες μετοχές δύνανται να κατέχουν το Δημόσιο και άλλα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου, επομένως και Ιδιώτες.

Οι μετοχές είναι ονομαστικές, δεν εισάγονται στο Χρηματιστήριο και υπάγονται στις ρυθμίσεις του Ν. 2190/1920.

Σε περίπτωση διάλυσης της εταιρείας οι εκ των συμμετεχόντων σε αυτήν, Περιφέρειες, Δήμοι και άλλοι Φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, έχουν δικαίωμα να ζητήσουν να είναι εκείνοι, οι οποίοι θα αγοράσουν την εκποιούμενη περιουσία της εταιρείας, (εφ' όσον εννοείται το επιθυμούν).

Με σκοπό, προφανώς, την ενεργώτερη συμμετοχή τους στις εν λόγω νέες εταιρείες, οι Περιφέρειες δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν σε άλλες ανώνυμες εταιρείες, εκτός από εκείνες στις οποίες μετείχαν οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και τα Νομαρχιακά Διαμερίσματα, που καταργήθηκαν με τον Ν. 3852/2010.

Οι αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες επιτρέπεται να συμμετέχουν μόνον σε άλλες επιχειρήσεις για την προώθηση των αναπτυξιακών σκοπών της Περιφέρειας.

Προς τούτο απαιτείται απόφαση του οικείου Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας και σύμφωνη γνώμη του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου. Η απόφαση λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των Μελών του Περιφερειακού Συμβουλίου, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των ρυθμίσεων του Ν. 2190/1920.

Επίσης, επιτρέπεται να συμμετέχουν σε Προγραμματικές Συμβάσεις.

Τέλος, οι αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν σε ποδοσφαιρικές, τραπεζικές και ασφαλιστικές ανώνυμες εταιρείες.

Σε σχέση με τρέχουσες δραστηριότητες αυτών των αναπτυξιακών ανώνυμων εταιρειών σημειώνεται, ότι η σύναψη συμβάσεων ανάθεσης έργων, προμηθειών, μελετών και υπηρεσιών διενεργείται βάσει κανονισμού, ο οποίος καταρτίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας. Στον κανονισμό περιλαμβάνονται ρυθμίσεις σχετικές με τα αρμόδια Όργανα της εταιρείας, τις προϋποθέσεις και τους όρους ανάθεσης αναλόγως της εφαρμοζόμενης διαδικασίας (ανοικτός, κλειστός διαγωνισμός, ανάθεση με διαπραγμάτευση) και τα κριτήρια και την διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής ούτως, ώστε να εξασφαλίζονται οι αρχές της διαφάνειας και αντικειμενικότητας.

Σε περίπτωση κατά την οποία ο προϋπολογισμός των σχετικών αναθέσεων υπερβαίνει τα εκάστοτε ισχύοντα όρια, τα οποία προβλέπονται υπό αντίστοιχων συναφών Οδη-

γιών⁷ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις των τελευταίων, ως κατισχύουσες του Εθνικού Δικαίου.

Υπενθυμίζεται, ότι οι Οδηγίες είναι μέρος του παραγώγου ή δευτερογενούς δικαίου των τριών αρχικών Κοινοτήτων και της διαδόχου τους Ευρωπαϊκής Ένωσης, (όπως και οι Κανονισμοί, οι Αποφάσεις, οι Συστάσεις και Γνώμες.

Το εν λόγω δίκαιο «παράγεται» υπό διαφόρων Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επί σκοπώ υλοποίησης των σκοπών και των στόχων των Συνθηκών.

Οι αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες των Περιφερειών (δια)λύονται υποχρεωτικώς στις ακόλουθες περιπτώσεις:

Εάν για τρεις συνεχείς εταιρικές χρήσεις μετά την πάροδο διετίας από την ίδρυσή τους είναι ζημιογόνες ή, εάν για ισάριθμες φορές εντός δεκαετίας, τα ίδια αυτών κεφάλαια, όπως προσδιορίζονται υπό των οικείων διατάξεων (άρθρο 42γ του Ν. 2190/1920, όπως ισχύει) μειωθούν σε ποσοστό κάτω του 50% του μετοχικού κεφαλαίου.

Στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 47 του Ν. 2190/1920, τυχόν αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, η οποία καταβάλλεται από τις Περιφέρειες δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό μεγαλύτερο του 1/2 του ποσού της αύξησης.

Γ. Η Περιφέρεια ως καθολικός διάδοχος αστικών εταιρειών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και Διαμερισμάτων

Με ειδική διάταξη του Ν. 3852/2010 (άρθρο 196) η Περιφέρεια καθίσταται καθολικός διάδοχος και υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και σε όλες τις υποχρεώσεις των αστικών μη κερδοσκοπικών εταιρειών, των συσταθεισών υπό των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και των Διαμερισμάτων της περιοχής δικαιοδοσίας της.

Από 1ης Ιανουαρίου 2011 η σύσταση αστικής εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα από Περιφέρειες ή άλλους Φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης επιτρέπεται μόνον, εφ' όσον τούτο προβλέπεται ρητώς υπό ειδικής νομοθετικής ρύθμισης ή υπό του κανονιστικού πλαισίου Εθνικών ή Κοινοτικών Προγραμμάτων και με την προϋπόθεση της συμβατότητας της δράσης αυτών, με τις εθνικές πολιτικές και την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, εφ' όσον αφορούν σε εδαφική συνεργασία.

Οι εταιρείες αυτού του τύπου δεν επιχορηγούνται υπό των Περιφερειών, πλην ειδικών εξαιρέσεων, και δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν, (εκτός αντίθετης ειδικής ρύθμισης), σε Προγραμματικές Συμβάσεις, (Ν. 1268/1987, όπως αυτός ισχύει), ενώ η υπ' αυτών σύναψη συμβάσεων ανάθεσης έργων, προμηθειών, μελετών και υπηρεσιών διενεργείται βάσει κανονισμού, ο οποίος καταρτίζεται από τα Διοικητικά Συμβούλιά τους.

Τέλος, το πάσης κατηγορίας προσωπικό τους προσλαμβάνεται σύμφωνα με διατάξεις του Ν. 2190/1994 και του Ν. 2527/1997, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Δ. Οι ειδικότερες ρυθμίσεις του Ν. 3852/2010 περί επιχειρήσεων των Περιφερειών

Οι υφιστάμενες κατά την 1η Ιανουαρίου 2011 αμγείς επιχειρήσεις Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και Διαμερισμάτων, οι οποίες καταργούνται, λύονται και τίθενται σε εκκα-

7. Εξυπακούεται, ότι όπου δεν παρίσταται ανάγκη ενιαίας ρύθμισης θεμάτων εντός των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζονται οι διατάξεις, οι οποίες προβλέπονται υπό των Εθνικών Δικαίων. Βλ. Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Διοικητικό Δίκαιο. Νέα έκδ. Αθήναι, 2008, σ. 36 επόμ.

8. Βλ. εν εκτάσει περί αυτών στο: Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Θεσμικό Πλαίσιο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Τόμος Α', νέα έκδ., Αθήναι, 2007, σ. 139.

θάριση, του προσωπικού τους εντασσομένου στο προσωπικό της Περιφέρειας. Η εκπλήρωση των σκοπών των επιχειρήσεων, που λύονται γίνεται από επιχειρήσεις, στις οποίες μετέχει η Περιφέρεια, είτε από την ίδια την Περιφέρεια, με αντίστοιχη αναδοχή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεών τους. Αμιγείς επιχειρήσεις, οι οποίες εκτελούν προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεχίζουν την λειτουργία τους μέχρι την ημερομηνία λήξης της εκτέλεσης των προγραμμάτων αυτών.

Για την λύση των εν λόγω επιχειρήσεων η απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου λαμβάνεται εντός εξαμήνου από την εγκατάσταση των νέων Περιφερειακών Αρχών, ενώ η σχετική διαδικασία αποφασίζεται με προηγούμενη απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Σε σχέση με τις μέλλουσες να ιδρυθούν από 1ης Ιανουαρίου 2011 επιχειρήσεις των Περιφερειών δημιουργείται ειδικό Μητρώο επιχειρήσεων των Περιφερειών, το οποίο θα περιλαμβάνει στοιχεία, τα οποία θα αφορούν την σύσταση και λειτουργία των επιχειρήσεων. Τα στοιχεία αυτά θα κοινοποιούνται από τις Περιφέρειες στην οικεία αποκεντρωμένη Κρατική Διοίκηση, η οποία θα τηρεί σχετική βάση δεδομένων, γνωστοποιούνται δε μετά από έλεγχο της πληρότητάς τους στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Με βάση τα στοιχεία του Μητρώου, η οικεία αποκεντρωμένη Κρατική Διοίκηση εκδίδει κάθε χρόνο βεβαίωση, η οποία περιέχει τα στοιχεία κάθε περιφερειακής επιχείρησης, καταχωρημένης στο Μητρώο. Η βεβαίωση αυτή συνυποβάλλεται στην οικεία Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) μαζί με την φορολογική δήλωση της επιχείρησης.

Επιχείρηση της Περιφέρειας δεν επιτρέπεται να συμμετάσχει σε δημόσιο διαγωνισμό ή να εισπράξει όποιοδήποτε χρηματικό ποσό από Περιφέρεια ή Φορέα του Δημόσιου Τομέα, εάν δεν υποβάλλει μαζί με τα αναγκαία, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά, την βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο.

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη της Ένωσης Περιφερειών, ορίζονται τα ειδικότερα στοιχεία, τα οποία πρέπει να υποβάλουν οι επιχειρήσεις, ο χρόνος και ο τρόπος υποβολής των στοιχείων και έκδοσης της αντίστοιχης βεβαίωσης, η διαδικασία δημιουργίας και τήρησης του Μητρώου και ο χρόνος έναρξης εφαρμογής των σχετικών διατάξεων καθώς και κάθε ειδικό θέμα αναγκαίο για την εφαρμογή τους. Στα κοινοποιούμενα στοιχεία περιλαμβάνονται όπως δήποτε οι προσλήψεις προσωπικού, που οι περιφερειακές επιχειρήσεις διενεργούν, καθώς και οι συμβάσεις μίσθωσης έργου και ανάθεσης ή ανάληψης έργων, προμηθειών, μελετών και υπηρεσιών, που αυτές συνάπτουν.

Ε. Οι αρμοδιότητες των νέων Περιφερειών επί θεμάτων ιδιωτικών επενδύσεων

Υπό το καθεστώς της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας προβλέπονται νέες ρυθμίσεις ενίσχυσης των ιδιωτικών επενδύσεων με «εμπλοκή» και των Περιφερειών στις σχετικές διαδικασίες.⁹

Σχετικώς αναφέρονται ενδεικτικώς τα εξής:

⁹ Το ισχύον μέχρι σήμερα καθεστώς περί ιδιωτικών επενδύσεων βλ. στο: Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Θεσμικό Πλαίσιο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Τόμοι Α', Β', Γ'. Νέα έκδ. Αθήναι, 2007.

Προβλεπόμενες ενισχύσεις ανά Περιφέρεια, Νομό, Επιχείρηση							
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΝΟΜΟΙ	ΑΕΠ 2007 (Μ.Ο. Χώρας= 100)	Ζώνες	Όρια εγκεκρι- μένου ΧΠΕ	ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ		
					Μεγάλες επιχει- ρήσεις	Μεσαίες επιχει- ρήσεις	Μικρές - πολύ μικρές επι- χειρήσεις
Νοτ. Αιγαίου	Κυκλάδων	114,66	Γ	15%	15%	25%	35%
	Δωδεκανήσου	102,69	Γ	15%	15%	25%	35%
	Φθιώτιδας	84,05	Β	15%	15%	25%	35%
	Φωκίδος	75,54	Β	20%	20%	30%	40%
Στερ. Ελλάδος	Ευβοίας	81,79	Β	15%	15%	25%	35%
	Βοιωτίας	148,17	Α	15%	15%	20%	25%
	Ευρυτανίας	53,45	Γ	20%	20%	30%	40%
	Θεσσαλονίκης	85,56	Β	30%	30%	35%	40%
Κεντρικής Μακεδονίας	Χαλκιδικής	78,66	Β	30%	30%	35%	40%
	Κιλκίς	79,31	Γ	30%	30%	40%	50%
	Πέλλας	64,66	Γ	30%	30%	40%	50%
	Ημαθίας	71,55	Γ	30%	30%	40%	50%
Δυτικής Μακεδονίας	Πιερίας	64,44	Γ	30%	30%	40%	50%
	Σερρών	56,47	Γ	30%	30%	40%	50%
	Γρεβενών	64,44	Γ	30%	30%	40%	50%
	Κοζάνης	92,78	Β	30%	30%	35%	40%
Αττικής Θεσσαλίας	Φλώρινας	73,6	Γ	30%	30%	40%	50%
	Καστοριάς	68,0	Γ	30%	30%	40%	50%
	Αττικής	134,48	Α	20%	15%	20%	25%
	Λάρισας	76,51	Β	30%	30%	35%	40%
Ιονίων Νήσων	Μαγνησίας	87,72	Β	30%	30%	35%	40%
	Καρδίτσας	54,42	Γ	30%	30%	40%	50%
	Τρικάλων	61,75	Γ	30%	30%	40%	50%
	Κέρκυρας	74,78	Γ	30%	30%	40%	50%
	Λευκάδας	74,68	Γ	30%	30%	40%	50%
	Κεφαλληνίας	91,16	Γ	30%	30%	40%	50%
	Ζακύνθου	101,62	Γ	30%	30%	40%	50%

Για όλα τα νέα επενδυτικά σχέδια θα τηρούνται τα όρια του εγκεκριμένου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων 2007-2013, αλλά ταυτοχρόνως ενισχύεται και η περιφερειακή σύγκλιση. Το ποσοστό ενίσχυσης κάθε επενδυτικού σχεδίου εξαρτάται από το μέγεθος της επιχείρησης και τον Νομό στον οποίο θα υλοποιείται. Για τον καθορισμό των ποσοστών ενίσχυσης θα χρησιμοποιείται ως βάση το κατά κεφαλήν ΑΕΠ κάθε Νομού σε σχέση με το αντίστοιχο της Χώρας, ενώ η επικράτεια χωρίζεται σε τρεις Ζώνες κινήτρων. Οι Νομοί, οι οποίοι έχουν κατά κεφαλήν ΑΕΠ πολύ υψηλότερο από τον εθνικό μέσο όρο θα ενισχύονται με ποσοστά 15%, 20% και 25% για Μεγάλες, Μεσαίες και Μικρές - Πολύ Μικρές επιχειρήσεις αντιστοίχως. Οι Νομοί με κατά κεφαλήν

ΑΕΠ μεγαλύτερο από το 70% του μέσου όρου της Χώρας, ενισχύονται με ποσοστά 30%, 35% και 40% αντιστοίχως. Τέλος, οι Νομοί με κατά κεφαλή ΑΕΠ μικρότερο από το 70% του μέσου όρου της Χώρας, τα νησιά του Αιγαίου και Ιονίου πελάγους, οι νησιωτικές περιοχές, που ανήκουν διοικητικώς σε Νομούς της ηπειρωτικής Ελλάδος, καθώς και οι παραμεθόριοι Νομοί της Χώρας, ενισχύονται με ποσοστά 40%, 45% και 50% αντιστοίχως. Παράλληλως προβλέπεται εξασφάλιση πόρων ύψους 20% του συνολικού προϋπολογισμού, οι οποίοι θα κατευθύνονται αποκλειστικώς για επενδύσεις, που θα πραγματοποιούνται σε μειονεκτούντες Νομούς.

Τα επενδυτικά σχέδια ύψους μέχρι 3.000.000 ευρώ θα υποβάλλονται, θα αξιολογούνται και θα ελέγχονται από τις Διευθύνσεις Σχεδιασμού και Ανάπτυξης των Περιφερειών, ενώ τα επενδυτικά σχέδια άνω του ύψους αυτού θα υποβάλλονται, αξιολογούνται και ελέγχονται είτε από τη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, είτε από την Επιχειρησιακή Μονάδα Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, με έδρα την Θεσσαλονίκη, για εκείνα τα επενδυτικά προγράμματα, που πραγματοποιούνται στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Μακεδονίας.

Η διαδικασία προσκλήσεων θα διενεργείται δύο φορές ετησίως, εντός δύο εξαμηνιαίων περιόδων με τις αιτήσεις υπαγωγής να υποβάλλονται τον Ιανουάριο και τον Ιούλιο κάθε έτους. Η αξιολόγηση θα γίνεται με τυχαία επιλογή ατόμων από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών, στο οποίο περιλαμβάνονται Αξιολογητές τόσο από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, όσο και εξωτερικοί ή και εμπειρογνώμονες σε ειδικά θέματα. Εάν η απόκλιση των δύο βαθμών υπερβαίνει το 20% της συνολικής κλίμακας σε περισσότερα από τρία κριτήρια αξιολόγησης, τότε η αξιολόγηση θα ανατίθεται σε τρίτο Αξιολογητή, ο οποίος θα ορίζει την τελική βαθμολογία και η οποία θα κινείται υποχρεωτικά εντός του εύρους των αρχικών βαθμών.

Γ. ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

1. ΒΕΛΓΙΟ

Αρμοδιότητες των Περιφερειών

Η κρατούσα «αρχή» σε σχέση με τις αρμοδιότητες¹⁰ των Περιφερειών είναι εκείνη της παραχώρησης σ' αυτές αποκλειστικών αρμοδιοτήτων, πλην ελαχίστων περιπτώσεων, κατά τις οποίες υπάρχει ενίοτε μία ανάθεση αρμοδιοτήτων από κοινού στην Εθνική και στην Περιφερειακή Εξουσία.

Οι αποκλειστικές αρμοδιότητες των Περιφερειών ρυθμίζονται μέσω Διαταγμάτων, έχοντων εντός των ορίων των Περιφερειών ισχύ νόμου, και διά των οποίων είναι ακόμη δυνατή, (υπό προϋποθέσεις) και η τροποποίηση ή συμπλήρωση εθνικών νόμων.

Μεταξύ των κυριωτέρων αρμοδιοτήτων των Περιφερειών συγκαταλέγονται και οι ακόλουθες:

- Θέματα περιβάλλοντος: ποιότητα ζωής, διευθέτηση του χώρου, διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος κ.ά.
- Θέματα χωροταξίας και κατοικίας.¹¹
- Θέματα ενέργειας, βιομηχανική πολιτική κ.ά.
- Δημόσια έργα.
- Μεταφορές.
- Επιστημονική έρευνα.
- Πολιτικές επί θεμάτων απασχόλησης.
- Διοικητική εποπτεία επί των Επαρχιών και των Δήμων, κ.ά.

2. ΓΑΛΛΙΑ

Α. Οικονομικές δραστηριότητες των Περιφερειών βάσει εθνικών πόρων

Μετά το έτος 1981 μ.Χ., Περιφέρειες, Νομοί και Δήμοι «εξοπλίζονται» με αρμοδιότητες, οι οποίες άλλοτε ήταν αποκλειστικότητα του Κράτους. Εξυπακούεται, βεβαίως, ότι αυτή η «αποσυγκέντρωση» δραστηριοτήτων συνοδεύεται και από τα απαραίτητα οικονομικά μέσα. Έτσι, η Περιφέρεια, ιδίως, υπεύθυνη για την, μεταξύ άλλων, περιφερειακή ανάπτυξη της περιοχής δικαιοδοσίας της, αποβαίνει τελικώς στο πεδίο του σχεδιασμού της ανάπτυξης, ο φυσικός «συνδιαλεγόμενος» (interlocuteur) του Κράτους. Αυτή δε η συμβατικής υφής διαδικασία έχει να επιδείξει επιτυχείς επιδόσεις από τα δύο πρώτα έτη της εφαρμογής της (1982, 1983), δεδομένου, ότι παρουσιάζει τρία βασικά πλεονεκτήματα:

- α. Οι Περιφέρειες προσδιορίζουν μόνες τις προτεραιότητες των αναγκών τους.
- β. Το Κράτος και οι Περιφέρειες συμφωνούν για να εκσυγχρονίσουν την οικονομία σε επίπεδο Περιφέρειας.

10. Άρθρο 39 του Συντάγματος, άρθρο 6 Διατάγματος του έτους 1980 μ.Χ.

11. Βλ. και J. SAROT: *Droit Administratif Spécial*. Bruxelles, 1990. M. BOM: *Les Sociétés de Développement*. Bruxelles, 1989.

γ. Οι συμβαλλόμενοι, οι partenaires, (Κράτος και Περιφέρειες), δεσμεύονται για την εκτέλεση συγκεκριμένων προγραμμάτων εγγυημένης χρηματοδότησης (contrats de plan Etat - Régions) (Ν. της 29/7/1982).

Αναλυτικώς:

α. Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων Κράτους - Περιφέρειας τον πρώτο λόγο έχει η Περιφέρεια, ενώ ο διάλογος είναι συνεχής μεταξύ των εκλεγμένων εκπροσώπων της Περιφέρειας και του Κράτους, το οποίο εκπροσωπείται από τον Commissaire της Δημοκρατίας στην Περιφέρεια.

β. Τόσο το Κράτος, όσο και οι Περιφέρειες, επιδιώκουν να εκσυγχρονίσουν και να ενισχύσουν κατά προτεραιότητα τις τοπικές παραγωγικές δυνατότητες, να μορφώσουν και να επιμορφώσουν επιχειρηματικά στελέχη, να υποστηρίξουν ιδιαίτερα προγράμματα εκσυγχρονισμού κ.λ.

Όλα αυτά δεν σημαίνουν βεβαίως, ότι δεν εκτελούνται παράλληλως στις Περιφέρειες και προγράμματα εθνικού χαρακτήρα, συμβαδίζοντα με το εκάστοτε εθνικό πρόγραμμα ανάπτυξης.

γ. Το Κράτος και οι Περιφέρειες προσδιορίζουν τα προγράμματα εκείνα, επί των οποίων θα αναλάβουν συγκεκριμένες υποχρεώσεις χρηματοδότησης. Έτσι, το Κράτος ανέλαβε την υποχρέωση π.χ. κατά την εφαρμογή του IXe plan Κράτους - Περιφερειών να καταβάλει σημαντικό ποσό για την εκτέλεσή του.

Στα πλαίσια αυτά δεν αποκλείεται να δοθεί προτεραιότητα σε μερικές Περιφέρειες. Έτσι, π.χ. έχει δοθεί προτεραιότητα για την εκτέλεση έργων κ.λ. στον τομέα της γεωργίας στις Περιφέρειες του Γαλλικού Νότου, προτεραιότητα στον τομέα της μόρφωσης και της επαγγελματικής κατάρτισης στις Βόρειες και Δυτικές Περιφέρειες κ.λ.

Επί μακρό χρονικό διάστημα η DATAR (Délégation à l'Aménagement du Territoire et à l'Action Régionale) υπήρξε ο κυριώτερος μοχλός των διαπραγματεύσεων επί των contrats de plan μεταξύ του Κράτους και των Περιφερειών. Με τα προγράμματα αυτά κάθε Περιφέρεια, πέραν των άλλων, συμμετέσχε στην πραγματοποίηση βασικών επιδιώξεων του IX προγράμματος, όπως: εκσυγχρονισμός της βιομηχανίας με την εισαγωγή νέων τεχνολογιών, εκσυγχρονισμός του συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης των νέων, ανάπτυξη των βιομηχανιών κοινωνικοοικονομικού υλικού, δημιουργία περιβάλλοντος ευνοούντος την οικογένεια και την γεννητικότητα, βελτίωση της ποιότητας ζωής στις πόλεις, εκσυγχρονισμός και καλλίτερη διοίκηση του συστήματος υγείας, βελτίωση της κοινωνικής ασφάλισης κ.λ. Για όλα αυτά τα προγράμματα (12 συνολικώς) το Κράτος ανέλαβε την υποχρέωση να διαθέσει σημαντικότερα κονδύλια.

Β. Συμμετοχή των Περιφερειών στις δαπάνες αναπτυξιακών προγραμμάτων

Οι Περιφέρειες συμμετέχουν στις δαπάνες αναπτυξιακών προγραμμάτων, τα οποία εκτελούνται στην περιοχή δικαιοδοσίας τους.

Γ. Ενδεικτικώς: Περιεχόμενο προγραμμάτων ανάπτυξης κατά Περιφέρεια

Το περιεχόμενο των προγραμμάτων ανάπτυξης ποικίλλει κατά Περιφέρεια, το δε βεληνεκές τους είναι ιδιαιτέρως ενδιαφέρον, εξικνούμενο από θέματα ανάπτυξης του κλάδου ξύλου π.χ. μέχρι την λήψη μέτρων για να καταστεί το Strasbourg «διεθνής πόλη».

Ενδεικτικά είναι τα ακόλουθα στοιχεία Contrats de Plan Etat - Régions:

Για την Alsace το πρόγραμμα περιελάμβανε: τοπική ανάπτυξη, ανάπτυξη των τεχνολογικών πληροφοριών, μέτρα για να καταστεί το Strasbourg διεθνής πόλη κ.λ.

Για την Auvergne το πρόγραμμα περιελάμβανε: αναδιάρθρωση του βιομηχανικού ιστού, ανάπτυξη του κλάδου ξύλου κ.λ.

Για την Bourgogne το πρόγραμμα περιελάμβανε: κατάρτιση σε νέες τεχνολογίες, χρηματοδότηση του εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων, ανάπτυξη της βιοτεχνολογίας κ.λ.

Για την Bretagne το πρόγραμμα περιελάμβανε: βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας κ.λ.

3. ΙΤΑΛΙΑ

A. Εισαγωγή

Οι κυριώτερες ρυθμίσεις για την συγκρότηση των Ιταλικών Περιφερειών ετέθησαν σε ισχύ κατά περιόδους: το έτος 1953 μ.Χ. καθορίζεται η σύνθεση και η λειτουργία των Περιφερειακών Οργάνων, το έτος 1963 μ.Χ. καθορίζεται η διαδικασία για την εκλογή των Μελών των Περιφερειακών Συμβουλίων, το έτος 1970 μ.Χ. θεσμοθετούνται οικονομικά μέτρα υπέρ των Περιφερειών κ.ά.

Οι Περιφέρειες της Ιταλίας διακρίνονται σε δύο κατηγορίες: σε Περιφέρειες διεπόμενες υπό του αυτού νομικού καθεστώτος (15) και σε Περιφέρειες ειδικού νομικού καθεστώτος (άρθρο 116). Οι τελευταίες είναι οι εξής:

Sardegna: το ιδιαίτερο νομικό καθεστώς της έχει προσδιορισθεί υπό του Ν. 3/26.2.1948.

Sicilia: το ιδιαίτερο νομικό καθεστώς της έχει προσδιορισθεί υπό του Ν. 2/26.2.1948.

Trentino Alto Adige: το ιδιαίτερο νομικό καθεστώς της έχει προσδιορισθεί υπό του Ν. 5/26.2.1948.

Friuli Venezia-Giulia: το ιδιαίτερο νομικό καθεστώς της έχει προσδιορισθεί υπό του Ν. 1/31.1.1963.

Valle d' Aosta: το ιδιαίτερο νομικό καθεστώς της έχει προσδιορισθεί υπό του Ν. 4/26.2.1948.

B. Αποστολή της Περιφέρειας

Αποστολή της Περιφέρειας είναι η πραγμάτωση της ιδέας της Αυτοδιοίκησης, με την πολιτική διάσταση του όρου.

Γ. Αρμοδιότητες της Περιφέρειας

Οι αρμοδιότητες των Περιφερειών προβλέπονται κατ' ευθείαν υπό του ισχύοντος Συντάγματος (άρθρο 117).

Στο νομοθετικό πεδίο η αρμοδιότητα των Περιφερειών είναι συντρέχουσα (για όλες τις Περιφέρειες) με την κρατική, και αποκλειστική (για τις Περιφέρειες με ειδικό καθεστώς) και προβλέπεται από το Σύνταγμα, το οποίο περιλαμβάνει και ρυθμίσεις για τις προϋποθέσεις άσκησής της (άρθρα 5, 116, 117).

Επισημαίνεται, πάντως, το γεγονός, ότι τα κείμενα των νόμων, που έχουν εγκριθεί από τα Περιφερειακά Συμβούλια, πρέπει να κοινοποιηθούν πριν από την δημοσίευσή τους στον Επίτροπο της Κυβέρνησης της συγκεκριμένης Περιφέρειας, ο οποίος μπορεί, (για λογαριασμό της Κυβέρνησης), να τα επαναφέρει προς συζήτηση στο Περιφερειακό Συμβούλιο ή ακόμη και να προσφύγει (εάν ο νόμος δημοσιευθεί) στο Συνταγματικό Δικαστήριο, άλλως υποχρεούνται να τα εγκρίνει εντός τριάντα ημερών από την ημέρα της κοινοποίησης σ' αυτόν (άρθρο 127 του Συντάγματος).

Πέραν των νομοθετικών, οι Περιφέρειες έχουν και διοικητικές αρμοδιότητες (άρθρο 118 του Συντάγματος), ενώ το Κράτος μπορεί με νόμο να παραχωρήσει στην Περιφέρεια και άλλες αρμοδιότητες, εκτός από εκείνες, που αναφέρει το Σύνταγμα.

Η Περιφέρεια, εντός των ορίων των παραδεδεγμένων θεμελιωδών αρχών από τους νόμους του Κράτους, θεσπίζει νομικούς κανόνες, υπό τον όρο, ότι αυτοί δεν είναι αντίθετοι προς το εθνικό συμφέρον και το συμφέρον άλλων Περιφερειών, σχετικούς με:

- Την οργάνωση των Υπηρεσιών και των Οργανισμών, που εξαρτώνται από την Περιφέρεια.

- Την οριοθέτηση των Δήμων.

- Την τοπική Αστυνομία και την Αγροφυλακή.

- Την πολεοδομία.

- Τον τουρισμό και τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις.

- Τις τοπικές συγκοινωνίες.

- Τους δρόμους, τα υδραγωγεία και τα δημόσια έργα τοπικού ενδιαφέροντος.

- Την ναυτιλία.

- Τα ιαματικά ύδατα.

- Την γεωργία και τα δάση κ.λ.(άρθρο 117).

4. ΤΣΕΧΙΑ

Διοικητική οργάνωση του Κράτους: Τρία επίπεδα:¹²

Κεντρική Διοίκηση.

Περιφερειακή Διοίκηση: 14 Αυτοκυβερνώμενες Εδαφικές Ενότητες, συνταγματικώς κατοχυρωμένες (Ν. 12ης Απριλίου 2000), έναντι 8 του έτους 1990.

Δήμοι 6.254 το έτος 2008.²³

Ρυθμίσεις περί Περιφερειών:

Οι Περιφέρειες διοικούνται υπό Περιφερειακού Συμβουλίου, εκλεγμένου υπό του Λαού ανά τετραετία. Ο αριθμός των Μελών εκάστου Συμβουλίου είναι ανάλογος του πληθυσμού της Περιφέρειας.

Παραλλήλως, σε κάθε Περιφέρεια λειτουργούν Περιφερειακή Επιτροπή και Περιφερειακό Γραφείο, ειδικών αρμοδιοτήτων.

Μεταξύ των αρμοδιοτήτων των Περιφερειών περιλαμβάνονται (τυχόν) μεταβιβαζόμενες αρμοδιότητες της Κεντρικής Κυβέρνησης, ο προγραμματισμός της Περιφερειακής

12. Τα κείμενα περί Τσεχίας και Φινλανδίας παρεκωρήθησαν ευγενώς υπό της Δρος Β. ΔΕΛΗΘΕΟΥ και περιλαμβάνονται στην σημαντική μονογραφία της υπό τον τίτλο: *Ευρωπαϊκοί Αναπτυξιακοί Θεσμοί*. Αθήναι, 2008.

Ανάπτυξης εν γένει της περιοχής δικαιοδοσίας τους, η χάραξη ειδικής Πολιτικής τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής δικαιοδοσίας τους κ.ά.¹³

Τα έσοδα των Περιφερειών προέρχονται εκ κρατικών επιχορηγήσεων, εκ φόρων επιβαλλομένων υπό των Περιφερειών, (π.χ. φόροι επί της ακίνητης ιδιοκτησίας), εκ διοικητικών τελών, (π.χ. επί έκδοσης πολεοδομικών αδειών), εκ ποσοστών επί φόρων, (π.χ. επί του φόρου προστιθέμενης αξίας) κ.ά.¹⁴

Οι Περιφέρειες διαχειριζόμενες τα εκ των αναφερθεισών πηγών έσοδά τους, έχουν την δυνατότητα να αναθέτουν κατόπιν σχετικών διαγωνισμών σε Ιδιωτικές Εταιρείες την εκτέλεση διαφόρων έργων, όπως αυτοκινητοδρόμων, τουριστικών καταλυμμάτων, νοσοκομείων κ.ά.

Οι εν λόγω αναθέσεις είναι δυνατόν να εντάσσονται και στα πλαίσια συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτών, δεδομένου, ότι από του έτους 2004 ισχύει ειδική σχετική νομοθεσία.

Μόνος μέτοχος των εκ του ως άνω αναθέσεων παραγομένων έργων είναι η οικεία Περιφέρεια.

Επί του θέματος προσέλκυσης ιδιωτικών άμεσων (ξένων κυρίως) επενδύσεων οι σχετικές ρυθμίσεις έχουν ως εξής:

Μετά από μία μακρά περίοδο δυσμενούς¹⁴ αντιμετώπισης Αλλοδαπών Επενδυτών επί των οποίων επεβάλλοντο διάφοροι νομικοί περιορισμοί σε περιπτώσεις πραγματοποίησης επενδύσεων εντός των ορίων της Τσεχικής Δημοκρατίας, (π.χ. επί της απόκτησης ακίνητης περιουσίας, μη χρηματοδοτικές διευκολύνσεις κατά τα πρώτα στάδια λειτουργίας μίας επιχείρησης κ.ά.), η Κυβέρνηση της Τσεχίας εφήρμοσε ειδική πολιτική προσέλκυσης άμεσων ξένων παραγωγικών ιδιωτικών επενδύσεων από του έτους 1998 (Ν. 298).

Μεταξύ των στόχων του εν λόγω νόμου περιλαμβάνονται η προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων, οι οποίες αξιοποιούν νέες τεχνολογίες, η εγκατάσταση νέων επιχειρήσεων σε δημιουργούμενες εντός των Περιφερειών νέες Βιομηχανικές Ζώνες, η εμπέδωση δεσμών συνεργασίας μεταξύ Αλλοδαπών Επενδυτών και Τσέχων Επιχειρηματιών κ.ά.

Υπό το καθεστώς ισχύος των διατάξεων του Ν. 298/1998 παρατηρήθηκαν πολλές «παρεκκλίσεις» εκ της αρχής της ίσης αντιμετώπισης «Εγχωρίων» και «Αλλοδαπών» Επενδυτών σε βάρος των πρώτων, κατά παράβαση και των αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί Κοινής Αγοράς και υγιούς Ανταγωνισμού.

Ο Ν. 298/1998 έχει ήδη αντικατασταθεί υπό του Ν. 72/2000, οι διατάξεις του οποίου απετέλεσαν αντικείμενο ειδικών διαβουλεύσεων με την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λόγω ασυμβατότητάς τους προς τις διατάξεις του Δικαίου της Ένωσης.

Ο Ν. 72/2000 προέβλεπε την δυνατότητα σύστασης Μη Κερδοσκοπικών Εταιρειών / Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, επί σκοπώ πραγματοποίησης επενδύσεων επ' ωφελεία των Περιφερειών, προσέλκυσης Ιδιωτών Επενδυτών κ.ά.

Ως χαρακτηριστικές περιπτώσεις Εταιρειών αυτού του τύπου αναφέρονται η CZECHINVEST, ο Οργανισμός Ανάπτυξης της Περιφέρειας JIHOMORAVSKY KRAJ κ.ά.

Ο Ν. 72/2000 έχει τροποποιηθεί υπό του Ν. 159/2007, επί σκοπώ εναρμόνισης της αναπτυξιακής νομοθεσίας της Τσεχίας προς το πνεύμα των άρθρων 86 και 87 της Ευρωπαϊ-

13. MINISTRY OF INTERIOR OF THE CZECH REPUBLIC: *Public Administration in the Czech Republic*. 2004, p. 30.

14. Βλ. γενικώς CENTRAL EUROPE REVIEW: M. PRESKETT: *Privatisation for Whom? The Czech State, Citizens of Foreign Investors?* London, V. 3, N. 16, 2001. O.E.C.D.: *Regulatory Reform in the Czech Republic*. Paris, 2001, p. 11.

κής Συνθήκης περί Εθνικών Περιφερειακών Ενισχύσεων Επενδύσεων (Κανονισμός 1628/2006 Ε.Ε. Ε.Ε. 1ης Νοεμβρίου 2007).

Τέλος, πέραν άλλων ρυθμίσεων, προβλέπεται η δυνατότητα λειτουργίας εντός της Τσεχίας Ζωνών Εξαγωγικού Εμπορίου, εντός των οποίων είναι δυνατή η εισαγωγή πρώτων υλών και ετοιμών προϊόντων άνευ δασμών, υπό τον όρο της επανεξαγωγής τους.

5. ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

Διοικητική Οργάνωση του Κράτους: Τρία επίπεδα Διοίκησης:¹⁵

Κεντρική Διοίκηση.

Περιφερειακή Διοίκηση: 19 Περιφέρειες από του έτους 1997 βάσει νόμου (Ν. 1159/1997 Περί διαίρεσης της Επικράτειας σε Περιφέρειες). Διοικούνται υπό Περιφερειακού Συμβουλίου. Μία Περιφερειακή Κυβέρνηση: εκείνη της περιοχής της νήσου Aland.

Δήμοι: 432 το έτος 2008.

Αρμοδιότητες των Περιφερειών

Με βάση τις ισχύουσες διατάξεις του Ν. 602/2004 οι Περιφέρειες διοικούνται υπό Περιφερειακού Συμβουλίου, το οποίο είναι η αρμόδια Αρχή επί θεμάτων περιφερειακής ανάπτυξης εντός της περιοχής δικαιοδοσίας του.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο συγκροτείται εξ Εκπροσώπων επί τετραετεί θητεία των Τοπικών Δομών κάθε Περιφέρειας, οι οποίοι πρέπει να έχουν απαραίτητως την ιδιότητα του Αιρετού.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο επικουρείται στο έργο του υπό Επιτροπής εκ Μελών του και Ειδικού Γραφείου Υποστήριξης.

Μεταξύ των βασικών¹⁶ αρμοδιοτήτων του Περιφερειακού Συμβουλίου περιλαμβάνονται και εκείνες της προώθησης μέσω κινήτρων της τοπικής επιχειρηματικότητας του σχεδιασμού της Στρατηγικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας, μέσω τριών ειδικότερων διαδικασιών: Μελέτης των προβλημάτων Ανάπτυξης της οικείας Περιφέρειας, εκπόνησης Ειδικού Περιφερειακού Σχεδίου Ανάπτυξης και κατάρτισης Ειδικού κατά Περιφέρεια Προγράμματος Ανάπτυξης, (εν συναρτήσει με συναφείς δράσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Πέραν αυτών, Εκπρόσωπος του Περιφερειακού Συμβουλίου μετέχει των Συνεδριάσεων της Επιτροπής Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περί της οποίας έγινε ήδη λόγος.

Η χρηματοδότηση των Περιφερειών προέρχεται εξ «Ειδικής Επιδότησης Περιφερειακής Ανάπτυξης» παρά του Κράτους, εξ οικονομικών συνεισφορών των Τοπικών Δομών των υπαγομένων διοικητικώς ανά Περιφέρεια, εκ των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκ συναπτομένων δανείων κ.ά.

Οι οικονομικές δραστηριότητες των Περιφερειών «υποστηρίζονται» και υπό των Κέντρων Επαγγελματικής και Οικονομικής Ανάπτυξης, τα οποία συνιστώνται από κοινού υπό των Υπουργείων Γεωργίας/Δασών, Εμπορίου/Βιομηχανίας και Εργασίας και έχουν ως στόχο τους την προώθηση της Βιομηχανικής, Επιχειρηματικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης της Χώρας.

Οι Περιφέρειες ελέγχονται διαχειριστικώς υπό Ειδικής Ομάδας Εργασίας εκ Στελεχών Υπουργείων και υπό Ελεγκτικής Επιτροπής Περιφερειακής Πολιτικής.

15. Βλ. γενικά στοιχεία στο: *COMMITTEE OF THE REGIONS: Devolution in Finland. Brussels, 2005.*

16. *COMMITTEE OF THE REGIONS: Regional and Local Government in the European Union: Responsibilities and Resources. Brussels, 2000, p. 87.*

Δ. ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

Εξ όσων στοιχείων έχουν ήδη παρατεθεί συνάγεται το συμπέρασμα, ότι οι νέες Περιφέρειες, όπως ήδη έχουν θεσμοθετηθεί, αποτελούν καινοτόμο εγχείρημα «διά τα καθ' ημάς», πόρρω απέχον εκ των σχετικών ρυθμίσεων του παρελθόντος.

Ο «αντίλογος» εστιάζεται στην διαπίστωση, ότι στρατηγικές, πολιτικές και μέτρα άλλων Χωρών, διαθετούσών μακρά και ευδόκιμη παράδοση επί του θέματος, όπως π.χ. της Γαλλίας, δεν ελήφθησαν εκτενώς υπ' όψει κατά τον σχεδιασμό των νέων Περιφερειών, με αποτέλεσμα πολύτιμη εμπειρία Τρίτων να αγνοηθεί.

Ενδεικτικώς αναφέρεται το Γαλλικό σχήμα:

Το σύστημα είναι αντιπροσωπευτικό, έχει εκτεταμένο εύρος αποστολών και αρμοδιοτήτων, διαθέτει ευέλικτα Όργανα, προβλέπει ίδιους οικονομικούς πόρους των Περιφερειών, επιτρέπει την συμμετοχή σε πλήθος οικονομικών δραστηριοτήτων, παρέχει την δυνατότητα σύμπραξης (ελεύθερης επιλογής) με το Κράτος για την εκτέλεση έργων περιφερειακού χαρακτήρα, δεσμεύει το Κράτος (βάσει συμφωνιών), επιτρέπει την διαπραγμάτευση με Ιδιωτικούς Φορείς για την ενίσχυση της επενδυτικής τους δραστηριότητας, προβλέπει την συμμετοχή της Περιφέρειας σε εταιρείες μικτής οικονομίας, προνοεί κατά τρόπο επαρκή και αποτελεσματικό, όπως προκύπτει από τα μέχρι στιγμής αποτελέσματα, για σειρά μηχανισμών ελέγχου, τόσο σε επίπεδο Περιφέρειας, όσο και σε επίπεδο Κράτους, προς αποτροπή καταστάσεων μη επιθυμητών, ενώ, τέλος, εξ άλλης πλευράς, παρέχει και την ευχέρεια άντλησης πόρων από πηγές εκτός Χώρας, π.χ. της Ε.Ε. με απ' ευθείας διαπραγματεύσεις.

Οι νέες ρυθμίσεις θα λειτουργήσουν και θα προάγουν τους σχετικούς θεσμούς στα πλαίσια της Διοικητικής Αποκέντρωσης και ιδίως ως προς τις αναπτυξιακές τους δραστηριότητες, δραστηριότητες υπό τις σημερινές συνθήκες μάλλον επείγουσες, υπό την προϋπόθεση, ότι η «πολιτική βούληση» είναι διατεθειμένη να τηρήσει «αταλάντευτη γραμμή» στήριξής τους, ανεξάρτητη από βραχυχρόνιες «ζημίες» και «πολιτικό κόστος» και ότι θα λάβει όλα εκείνα τα αναγκαία μέτρα για την επιτυχία του όλου εγχειρήματος του διοικητικού εκσυγχρονισμού (της μελλοντικής μείωσης του αριθμού των Περιφερειών περιλαμβανομένης ...) «με σύνεση και τόλμη»...